

enhver, der søger Ansættelse som Lærer eller Lærerinde ved disse Skoler, have underkastet sig en Prøve i Pædagogik og en Prøve i Undervisningsfærdighed. Det bestemmes derpaa, at denne Prøve i Undervisningsfærdighed kan bortfalde, naar vedkommende har en vis pædagogisk Erfaring bag sig. Det er denne Undtagelsesbestemmelse, som Mindretallet ønsker udstemt, men som Flertallet ganske bestemt holder paa. Jeg maa straks sige, at for saa vidt jeg forstod den ærede Ordfører i Forgaars, var det, han havde imod Undtagelsen, egentlig de 2 Aar. Jeg vilde imidlertid ikke lægge det fjerneste i Vejen for, tværtimod finde det meget rigtigt, at man forsøgte at opnaa Enighed i Udvalget og med Ministeren om at ændre de 2 Aar til 4 eller 5 Aar. Der vilde da være en Tid, hvor Tilsynet, som den ærede Ordfører jo sætter saa megen Pris paa, havde Lejlighed til at danne sig en begrundet Mening om, hvorvidt Ansøgeren kan fritages for Prøven i Undervisningsfærdighed eller ej. I Ministeriets Affattelse af Paragraffen er det ikke bestemt, at Prøven skal bortfalde, den *kan* bortfalde; Spørgsmaalet bliver, hvad Tilsynet siger. Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at 2 Aar maaske er en for kort Tid til, at Tilsynet kan have dannet sig en virkelig Mening om Mandens Kvalifikation; men bortset derfra er jeg ganske uenig med den ærede Ordfører i hans Argumentation til Fordel for Ændringsforslaget. Jeg vender igen tilbage til, at der i en eller anden By ved en kommunal eller privat Skole, ikke Statsskole, findes en Lærer, der har udvist en saa betydelig pædagogisk Virksomhed, at Autoriteterne ere blevne opmærksomme derpaa og ønske ham knyttet til en Statsskole. Det vilde da være noget ejendommeligt, at denne Mand skulde tage ind til en Eksamenkommission i Kjøbenhavn og der underkaste sig en Prøve i Undervisningsfærdighed, naar han netop har vundet sit Navn ved sin Undervisningsfærdighed. Det er dog ikke urimeligt, at en Mand i saadanne Tilfælde, hvor det netop er hans praktiske Dygtighed, der har gjort hans Tilknytning til Statsskolen ønskelig, fritages for en Prøve netop paa det Omraade, hvor hans Dygtighed er kommen frem. Andet er det ikke, der tilsigtes ved Paragraffens Affattelse. Den ærede Ordfører anvendte et Par højst besynderlige Argumenter. Han sagde: Hvorfor skal Manden da ikke fritages for den teoretiske Prøve i Pædagogik? Denne Betragtning

maatte føre til det stik modsatte Resultat af, hvad den har ført den ærede Ordfører til, den maatte føre til ikke at stryge denne Undtagelsesbestemmelse, men at sætte en ved Siden af: at for Prøven i Pædagogik kan Manden fritages under de og de Betingelser. Det kunde der være en Mulighed for at tale om, men jeg vil dog sige, at Prøverne i Pædagogik og i Undervisningsfærdighed staa ikke ens. Man vil kunne gaa ud fra — det antager jeg da — at den Mand, der kommer til at føre Prøven i Pædagogik efter et forudgaaet Kursus, i teoretisk Henseende vil være sine Elever overlegen, og de fleste, der have været i Provinserne en Række Aar, ville tage ind til Kjøbenhavn, underkaste sig et Kursus i Teorien og betragte det som en Rekreation, som et Middel for dem til at vokse ud fra Forhold, hvor maaske smaa lokale Omstændigheder have begrænset deres aandelige Udvikling. De ville ganske sikkert betragte et saadant teoretisk Kursus i Pædagogik med Velvillie. Noget helt andet bliver deres Stilling lige over for et Kursus eller en Prøve i Undervisningsfærdighed, naar de netop have vundet deres Navn som Skolemænd ved Undervisningsfærdighed.

Det andet Argument, som jeg har haft Lejlighed til ikke alene her i Salen, men ogsaa i Udvalget at undre mig en Del over, er et Argument, som maaske kan være rigtigt, men i saa Tilfælde er Paragraffen ikke godt affattet. Det gaar ud paa, at den Tidsbestemmelse, efter hvilken enhver skal underkaste sig Prøven i Pædagogik og nogle i Undervisningsfærdighed, kun er en Overgangsbestemmelse, at Meningen med det hele i Virkeligheden er, at man vil sørge for, at det teoretiske og praktiske pædagogiske Kursus nu bliver Alvor her i Landet, at vi faa en virkelig Lærerruddannelse — baade teoretisk og praktisk. Men hvis det er Meningen — og der er meget, der kunde tyde derpaa — er der noget uklart paa et eller andet Punkt. Der er nemlig ikke noget i Vejen for at tænke sig, at ogsaa ældre Mennesker med lang Tids Skoleerfaring bag sig ville søge ind i Statsskolen efter den her fastsatte Tidsfrist. Vi kunne godt tænke os, at et Menneske i dette Øjeblik er ansat i en kommunal Realskole og i 1909 vil ønske at komme ind i Statsskolen, eller at Statsskolen vil ønske at faa fat i denne Kraft, og i saa Tilfælde er det, som jeg gentagne Gange har fremhævet, noget ubetimeligt at fordre, at en saadan Mand skal underkaste sig Prøven i Undervisningsfærdighed.